

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njech ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedzelske łopjeno. ↳

Wudawa ńo kóždu ńobotu w Smolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam ńa ńchwórtlětnu pšchedpłatu 40 pj. dostacź.

4. njedzela po ńwjatej Trojizny.

Psalm 112, 5—7.

Pšchezo ńańo ń nowa cžitamy w czańopisach ńańchich njepšcheczelow, ńo woni tam ńańchich woj. łow a ńańch zylń lud mjenuja barbarow, ńo weni powjedaju wo ńłóńtnych ńkutkach, kotreń ńu dyrbjeli wuwjesć ńańchi wojazy. Wšcho prózowanje, ńo pšchecziwo tajkim njewěrnosćam wobaracź, je dotal bjes wuspěcha było. A njech teń czi, kotńiń tajke powjesće rońńchěrjeja, derje wjedńa, ńo ńu njewěrne, woni tola njechadńa ńo jich wońtajicź, dokelń wjedńa, ńchto ń tym dokonjeja niń jeno pola ńwojich krajanow, kotńiń njemńa a drje teń nochzedńa tute powjesće na jich wěrnosć pruhowacź, ale teń pola tych ludow, kiń hińchće ńwonkach wójny ńteja, a ńu tola radńcho na ńtronje ńańchich njepšcheczelow, dńńli na ńańchej. Ale runje ta wójna je ńańo ńjawnje pokasala, kajka polnosć ńmilnosće ńo w ńańchim ludu namaka; a to my ńhonimy tu nutńkach w kraju, kaž wonkach w polu. Wńy to wěmy, kaž czi wobńdlerjo njepšcheczelńeho, wot ńańchich wójńkow dobyteho kraja njepšchilńadńeju ń ńańchim wojakam podarmo, ńo bychu w jich nusy wot nich ńebi wuprońńli jěń, hńń ńu hłóńni. Wńy ńńńšchimy, kaž džěczi ń polńym dowěrenjom ńo ńańchim wojakam blińuju, kotńiń ń nimi huńto ńwój pońledni kruč ńńńba džěla. To njeje jeno jenotliwy pad, ńo tam wonkach jedńy ń ńańchich wojakow njemńeńche dlěje pšchilńadowacź nusy czeńńo ńranjeneho njepšcheczela, kiń leńeńche bjes pomozń ńrjedńa mjes woběmaj pšchěrowomaj, a njekedńbujo na czeńńi ńtrach won leńeńche, ńo by teho ranjeneho ń jeho nusy wumohł a jeho leńarjei pšchepodał,

prjódńowacze, kotreń mēeńche napońledł tola ńe ńmjerczu ńapłaczić, na leńne wasńnje wot njepšcheczelńeke kulki trjecheny. Wńy wěmy, kaž ńmilnosć w ńańchich lazaretach žaneho rońńđěla mjes pšcheczelom a njepšcheczelom njeczińi, a my widńimy, kaž ńo wona w ńtajnej lubosći prózujе, kaž mohłe ńo te rany, pšchěń wójnu bite, wuhójicź. Ně, ńańch lud njeje lud barbarow, ale lud ńmilnosće. A to je nam jene lube, derje rońńmjene ńłowo, kotreń tu psalmińta praji: „To je dobry cńłowjeń, kotryń je ńmilńy, a rad počězujе a wuwjedńe ńwoje wězy tak, ńo wón nińomu ńchiwdu njeczińi.“

Wěńeńe, psalmińta rońńmi tuto ńłowo hińchće ń wasńńeńa ńtareho ńakonja, kotryń ńteji na ńtejińchězńu teho ńapłaczenja, kaž to nam ń teho ńłowa klineńi: Woko ńa woko, ńub ńa ńub. Těhodla płaczi jemu ńa wěńte, ńchtoń tu praji: Pšchetoń tajki ńo nińdy hńucź njebudńe.

Wńy wěmy, ńo ńesuj žada wjazy ńebi, hacź psalmińta. Tón žada tu ńmilnosć dla woczakowaneho myńta; ńchěńeńijan pań dyrbi ńmilnosć wopokasacź bjes myńńlenja ńam na ńebje, jeno dla blińńcheho, a dla ńesom ńchryńta. Jedńy pšchilńad, kajka dyrbi tuta ńmilnosć być, je nam daty w tym, ńchtoń nam tón ńńeń wo ńmilńym Samańitińskim tak wulńotńje powjedaj, kiń ńo njebojeńche blińńeho ńtracha, kotremuń njebu pšchewjele teje prózy, kiń na to njemyńli, kaž mohłe ńo jemu ńarunacź wńchě te wudawki a tón ńłomńđeny czań. ńłuboke, prawe ńobuńelenje wón we ńwojei wutrobje czuje, hńń widńi to hubjeńńtwo teho, kiń bēńche mjes rubjeńńikow padńł, a tak wón ńo po nim horjebńerje, a wón ńo ńa njeho teń hińchće dale ńtara. Wot teho dyrbjeli my wulńycź, a dyrbjeli ńo dacź wjesć

wot teho Sbožnika Jesom Ahrysta sameho, w kotrymž je so nanajtrafnišcho sjewila šmilnošč, hdyž je nam so sa wopor dał sa to wulke hubjenstwo hrěšneho čłowštwu. A tajšeho hubjenstwa je tak njewuměrnje wjele mješ čłowjekami, a hdyž nam to same napšhecziwo stupi, dha njedyrbimy so prafhecž, hač je samo sawinowane abo niz. Hdyž by sam byty, dha woprawdže czežko njeje, t hłódnym rjeknyč: Džicze t měrom, wo hrěwajče so a najěče so, a jich potom nješmilnje wot šwojich durjom pokafacž; ale prawe, šchesczianske wješele hačle tam do wutroby sacžehnje, hdyž so džeržimy t temu šlowu: Dobrotu činicz a wudželecž nješapomnicze, pšchetož tajše wopory so Bohu derje špodobaju. Ač hłuboko sazpmu runje w tutym čašu, w kotrymž khudži maju wošebje wojowacž wo wšchědny šhlěb, šchtož šlyšchimy wo lichowanju, kotrež nješnaje žanu šmilnošč, kotrež jeno na to myšli, so wobohacžicž na njeprawym kuble. Šchesczianski duch je nam nušny, kiž šobu čujuje a šobu nješy hubjenstwo bližšeho.

A niz jenož tu čělnu nušu. Ššmilnošč dyrbimy wopokafacž, hdyž pošnajemy tu wšchelaku duchownu nušu našchich šobucžlowjekow. Ač je našče najrješšče prawo, so šmemy šoždy čaš w polnym dowěrjenju pšchicž se šwojei proštwu pšchod našcheho Šótza w njebjěšach, wón nočžyl hladacž na našče hrěchi, a niz nam pšchirachnowacž našče pšchestupjenja. A dha my nočžyli rady wodacž tež tym, kotřiž so nad nami pšchehrěšča? A tola, kač šmy my čłowjekajo nješmilni jedny t druhemu, kač bješ lubošče w šudženju, kač malo hotowi t wodawanju. Ač njewuprajnje wjele hidženja a njepšhecželstwa mohlo so wotštronicz, hdy bychmy nješamšli šwoju wutrobu šlabošči našchich šobušchescžanow. Šěpje by t nami bylo, hdy bychmy čěrjeni wot lubošče Božeje wjazy šmilnoščje wopokafali w našchim žiwjenju. A wona njedyrbi wostacž bješ rjaneho myta. Kajke to wješele šacžucze w našchich wutrobach, hdyž šmy mohli pomhacž šwojemu bližšchemu w jeho nušy, hdyž wěmy, so šmy činili po Božej woli. A to rješšče wješele w pohladanju na pšchichod pšches tu šmjercž; pšchetož my so džeržimy t temu, šchtož je Jesuš prajil: Šbožni šu čzi šmilni, pšchetož woni šmilnošč doštanu. Tak čžemy Boha prošyčž, so by wón naš hotowych čžinil w tej lubošči, kotraž ma wutrobne šmilenje t tymi bratrami dla Jesom Ahrysta. Šamjen. w.

S póhanškeje šhule.

Mišionar Kanig, šyn bywšcheho bohawučženeho, wučžerja a duchowneho Kaniga we Łužicy, powjeda se šwojeho škutkowanja w Afrizy šlědowaze:

Ššyrotu, kiž šmy w čašu hłoda pšchijeli, šu nam w přenich lětach t njepoškušnoščju, t džiwjoščju, t njecžištoščju a lěnjjoščju tak někotre horjo nacžinike. Někotre t nich, hačžrunje jěšč došč doštwachu — hoštwu na wulke myšče čžinjachu a je jědžichu. Wulka hólza so njehašbowasche, šatsčeleneho pša šašo wuhrjebacž, so by wot jeho mjaša jědla.

Džeczi dyrbjachu rano šhěžu mješč a potom t režy hieč so myčž a wodu t warjenju pšchinjěšč. Ale tak někotre bědženje je šošchowašo, přjedy hačž je t temu pšchinjěšchmy, tele „džěka“ šame wot so čžinicz. Mjelubowane běšče džěko na polu. Šdyž popošdnju we dwěmaj, hdyž wšchal w Afrizy šłónzo horzo šmali, t njemu wotachmy, mžachmy niz porědko ššake woblicža widžecž. Ša motyki, kotrež džecžom pošdla drasty t Božemu džěčju darichmy,

jenož ššaby džal žnějachmy. A młodženz, kiž nětk po 7 lětach so na šchcženju pšchihotuje, ras te mni džěšče: „Wušnjenje njech hiščeže dže, pšchetož w šhuli mžješch t najmješšcha šedžecž; šte pač je džěko na polu.“ Šehodla šmy tež do přenjeje čžitanki šadu pšchiwšali: wia utiuua mundu, t. r. džěko žaneho čłowjeka nješłónzuje. Šchtož mžže w Afrizy čžitacž, rad wošebneho muža hraje a džěko t rukomaj šazpmiwa. Šošwucženje běšče wěšo jeno jednore ludowe. Na šchšrownych šastlach, pošdžišcho na papjeru t tintu a pjerom, džeczi wulnu šwoju rěč t šacžansšimi pišmikami pišacž. Pošdžišcho tež pišacž mače naštwki nawulnu. Šedyn hólž w rnyku mačych naštwkow šwój pšcheměnjaty běš žiwjenja wopiša, nad kotrymž šu so tež našchi němšžy wučžerjo a wučženzy džiwali. Wošebitu wožnošč na čžitanje ššadžechu. Šdyž běchu ras ša potajštwom hromadžestajenja šłóžkow a šłowow pšchšchli, do naščeje šhule woprawdžita njemdrošč čžitanja pšchindže. Šótšje čžornych hólzow a hólžy we šwobodnych hodžinach jich knihi čžitacž šlyšchěšče. W nabožinje so bibliške štwišny čžitaja a hawpšchutki rošpraja a wušnjeja. Š nabožinje pšchšstupi špěwanje. W špěwanškej hodžinje so šhěrlušchowe hłošy a špěwy, napošled t dž dwjojohłóšnje, špěwaj. Wošebje duchowne ludowe špěwy (pšchirunaj pšchidawš t našchim špěwarškim!) se šwojimi špěwajomnymi hłošami šu šhmane, njeduščne pošhanske špěwy wučžišchecžecž.

Šo běchu džeczi t woprědka napšhecziwo nam štruchke a, kač najwjazy pošhanow, jara šelhačne, temu so džiwacž njemžješče. Še štróženjom naš pač napjelni, jako hólž a hólza, džěščzi wot 7 a 5 lěč, so pšhecžiwjo 6. šasni pšchěndžješčej. Šajki hłuboki šebi njeběchmy jěšor ašššansšeho pošhanštwu myšleli. Wšchelazy šhule- rjo pošni žadanja na nžžne rejwanje jich šowaršchow w ludu špominachu a naš tač dołho prošchachu, hačž jich t čžěčkej wutrobu pušchčžichmy.

Ššamo dwaj młodaj šchesczianaj, kiž běšchaj so hižom wošpjet ššadžu t rejwanškej pšchu pšchikoj, dlěje na šudlišchčju wuštracž njemžješchaj: jene ranje běšchaj so t proča měkoj. Šich ščženje Łukascha, kiž běšče jimaj mišionar pšchšpššak, wotpokafajšchaj, a na pišnu proštwu, so šašo wrěčicž, t tym šłowom wotmolwišchaj: „Mój čžzemoj špěwy špěwacž, t. r. na rejach džěššbracž.“ Štare šmyšli Mašambaludži: lěnjjošč, njedžeržliwošč a njepožčiwosč t šchcženju pšchewinjene nješku, a tež lěpšchi našchich młodych šchesczianow šu nam našle šhribjet wobrocžili. —

Hólž pšchindže wječor po džěle te mni a wo šwajatu šchcženju prošchěšče. Šyženi pošdžišcho tež hiščeže dwaj wjetšchaj hólžaj pšchindžješchaj a potom ššoro pošojza naščeje domjazeje šhule, so dyrbjach jim šhutnje wobaracž. Šako pač pošdra lěta pošdžišcho 9 najššaršchich a najššawišchich wot nich pšchi dupje ššecžachu, běšče so nam mješ tym rošžajnišo, šchto běšče jich te šhryštuškej pšchšwjedko: Wěčžne žiwjenje, ššožnošč pošla njeho pšchachu, tym šjednarjom jich hrěchow. Wšchetož šmjercze so pošhanjo boja, a Bože šłowo běšče jim wocžti ša jich hrěchi a jeho šwajatošč wotewrišo. M—1.

Sšo nještaraj, o dušcha!

Hłós: Ach, wostaš při nas z hnadu —

Ššo nještaraj, o dušcha,
Wóh wodži žiwjenje;
To „dženša“ tebi ššušcha,
To „jutšje“ Bože je.

Šwój došit ma Wóh we možy,
Wón tebi čžěmnny je;
A tola nješy w nožy,
Mašch wěru w wutrobje.

Ty rad, ſchtož Bóh czi ſczele,
Wot njeho pſchijimaſch;
Wěſch: wſchitko ſ njebja dele
Nam dama Wóczęz naſch.

Eže ranje jaſne wita,
Twbj wječor cžemny njej,
Gdyž Boža luboſcž ſwita
Eži ſ pruhu njebjestej!

F.

Saſowidženje.

abo

čzerpjenja wjedu k Bohu.

(8. pokračowanje.)

Mucžny pſchińdže inſpektar do poſtajeneho hoſczenja w ſrjedžnym džełe Moſkwy, kotryž „Kitajgorod“ reka. Moſkwa wobſteji ſe ſchtyrjoch džełow: ſ Kremla, kotrehož wobſah je pſches hodžinu wulki a kiž je ſ 30 lochčow wyſokaj murju wobdaty, ſ Kitajgoroda, ſ Běłogoroda a ſe Semljanogoroda. Těho ſobupucžowarjo bėchu w pſchedmėjſcže woſtali. Wón poda ſo ſahe k mėrej. Naſajtra džeſche k ſwojemu knjeſej, ſo by jemu ſlubjenu roſprawu dał. Potom paſ pſchińdžechu nowe piſma, kotrež bėchu podkóžk pſchichodnje džeławoſcže. Nětk ſacžęže do hroda wječha G., doſta ſwoje ſtwy a ſwojich ſlužobnikow a ſmėdžeſche ſebi konje žadacž, hdyž čžyſche. Sunu ſwjeſeli jeha wječch pſches wulke piſmo, w kotrymž bu jemu kubko pola Moſgoroda k wėcznemu wobſedženſtwu ſapiſane. To bė to ſame kubko, wot kotrehož bėſche hižom hacž dotal dokhody čžahnył.

Hacžrunje ſwoje pſchihłušcnoſcže ſwėru dopjelni, woſta jemu tola někotra hodžinka, w kotrejž móžeſche ſo w mėjſcže pſchethodžowacž abo roſhladowacž. Sara rad wopytowaſche jendžełſte ſahrody, kotrež bėchu pſchi ſwontownej muri Kremla ſe ſtarých bahniſchčęojtych pſchėrowow naſtałe a kotrež mėjachu mjeno Alexandrowſke. Pjatnateho auguſta po naſchej licžbje čžyſche ſo tež tam podacž a pſchińdže runje ſchėroku haſu Kitajgoroda. Pſchi woſnje ſłótnika woſta ſtejo, a wobhladowaſche ſebi te rjane w ſchleńčžaných kaſchčžikach ſawrjene kraſne pjerſchčęenje, wuſchne rynecžki, rječžahy atd.

Ma jene dobo wutře ſebi wocži, jaſo by čžył jaſniſcho widžecž. Těho wóczko ſkóži ſo na wulki pjerſchčęeni k pječžatowanju, do kotrehož bė drohi a wulki ſmaragd ſaſadženy a na nim ſ wulkej wuſchiknoſcžu ſemjanſki wopon wurėſany.

„ſchto je to? Nějſym ja pſched lėtami podobny, haj tónſamny pjerſchčęeni wobſedžik?“ — a ſhwatnje ſtupi wón do ſtwy ſłótnika.

„ſ čžim móžu czi ſlužicž, nanko?“ praſchėſche ſo jeha ſłótnik po Ruſowſtu. Wyſchſchi inſpektar bė ruſžy derje nawuknył, tehodla jemu w tutej rėcži wotmolwi, na pjerſchčęeni poſaſawſchi:

„Nanko, pſchedaj mi tutón pjerſchčęeni; je tola ſame tvoje džełko.“

„Ně, nanko, ja ſym jón něhdže pſched dwėmaj lėtomaj ſtarej macžeržy wotkupik, kotraž jón tehdy ſaſadži. Wona mėnjeſche, ſo dyrbi ſa lėto ſaſo wutupjeny byčž. Młody Němž, kotryž žaných pjenjeſ njemėjeſche a pola njeje ſhorý ležeſche, bė jej tónſamny pſchepodał. Doſelž nětk, hacžrunje ſtej ſloro dwė lėcže ſaſchkei, hiſchčęe wutupjenu njeje, ſym jón wčžera wupožik, ſo bych jón pſchedał. Móžeſch jón tunjo doſtačž, 100 rublow njeje pſchewjele.“

„Dyrbiſch je doſtačž, haj hiſchčęe wiažy, jeli ſo mje k macžeržy dowjedžeſch, wot kotrejež ſy pjerſchčęeni doſtał.“

„To čžy rad! wona bydli w tamnej přecžnej haſy w małej khėžžy, kotraž tał ſtruchla mjeſ dwėmaj hrodowaj ſteji, ſo ſjawnje khudobu na čžole noſy.“

Wotſtajny wyſchſcheho inſpektarja w towařſtwje pſchecželneho, dobročžiweho a k ſlužbje ſwólničeho Ruſžy a wrócžny ſo něhdže tji lėta do ſady.

W ſpocžatku ſeptembra pocžinaja ruſowſžy ſemjenjo ſwoje ſyđla na kraju wopuſchčęecž a podawaju ſo do mėſtow, hdyž maju w ſymje wiažy roſpřoſchėnjow. Tědom čžehnjeſche retomas kellerjom do Moſkwy. W Němžach bė we ſwojim čžahu tute towařſtwo kellerjom rad widžane a bėſche ſebi dobrý pſchipad tež we wſchelatič ruſowſkich mėſtach nadobnyło. Direktať bė ſebi wotnyſlił, khwilu w Moſkwoje woſtačž a bė bydlo w Kitajgorodže namakał.

Róždy křocž, hdyž ſo hrajeſche, mėjeſche wulku ſyđlu pſchihładowarjom a dokhody bėchu dobre. Těhodla móžeſche tež ſwojich ludži derje ſapłacžicž. Wón mėjeſche mjeſ nimi wjele nadobnych a ſprawných ludži, tola pał tež někotrych ſlėpžow a njedocžinkow, kotſiž bėchu ſe ſwojim priedawſchim powołanjom njepokojni a njemėrne wołoko čžahate žiwjenje bóle lubowachu, hacž porjadnu džeławoſcž. Haj, bėchu czi tajžy, kotſiž ſa mačo hodžinow to pſchecžiniču, ſchtož bėchu ſa žyly tydžeń ſaſlužili. ſchtyrjo mužſžy tutých kellerjom bėchu w tutým naſtupanju pſchėjene. Najhórſchi mjeſ nimi pał bė młody, něhdže 20 lėt ſtary, ſyđny rjany młodženz, kotryž pſchi ſwojim kellerſtwje wulku móž, wuſchiknoſcž a wėſtoſcž wopokaſowaſche a ſebi tež tehodla wulku khwalbu nadobny. Těho dokhody njebėchu małe, tola doſahachu lėdom k picžu a k hračžu. Wo žylych nožach ſedžeſche wón w korchmach a pſchecžini wſchitko ſ runje ſmyſplenyimi towařſchemi. Pſchi tym ſakrowaſche a ſeleſche wón žadkawje, njewėrjeſche ani do Boha ani do ſbóžnika, a džeſche do žyrtwje jenož tehodla, ſo by rjanu twarbu a ſnutſkowny wutwar wohladał.

Huſto bė jeha direktať tajkeho hrėſchneho žiwjenja dla naſwarik a jemu prajik, ſo ſebi na tajke waſchne ſbože a Wožu hnadu ſaſlužicž njebudže, ale ſo je runy pucž k čžahnemu a k wėcznemu ſkaženju wuſwolik.

Tola ſwarje, warnowanja a powucženja bėchu podarmo. Direktať bu wuſmėſcheny a wot njeho „modleſki bratr“ mjenowaný. Huſto rėcžeſche wón tał hróſbne ſłowa, ſo ſo kóždy čžuczliwy čžłowjek ſe ſrudžbu wot njeho wotwobrocži; haj ſami jeha njeduſchni towařſchojo mėnjachu druhdy, ſo dyrbi mjelčęecž. ſ lėtow młodoſcže hiſchčęe čžasto ſtare ſłowo w jich wutrobach ſajyncža, kotrež ſchęptajo džeſche:

„Njemolcže ſo, Bóh ſo njeda ſa ſmėch mėcž!“

Franž Trawnik, tał rėkaſche naſch młodženz, bė ſo žyly wot Boha wjerſchneho wotwobrocžik, tał dołho hacž bė kelleť. Hacžrunje džeń wote dnja hłubſcho do hrėſchneho žiwjenja ſapadže, ſdaſche ſo tola, jaſo by wčchomóžny ſnjeſ na njeho njelėdžbował. ſtrowoſcž, derjehicže, wjeſekocž a radoſcž porjėnſchachu dny jeha tudybyčža.

Ma kraſnym, ſłóncžnym popołdnju ſeptembra bėſche ſo wjele tyhaz pſchihładowarjom ſhromadžiko, ſo bychu kelleťſke khumschty widželi, kotrež mėjachu ſo wyſche nič w powėſtje na powjaſach wuwjeſcž.

Ma dwėmaj powjaſomaj rejawſchtej pornjo ſebi luboſnej džowžy direktarja, rjenje wudraſčženej a wupyſchenej ſ tajkim wuſchikom a ſ tajkej wėſtoſcžu, jaſo bychu lohte nohi njelhabkazu ſemju pod ſobu mėke, a ſa to pſchihlyſta jimał wulka ſyđla pſchipadne ſława.

Wulki powjaſ bė pſches twar, k temu ſhotowaný, ſcžehnjeny a a na jentym boku 45, na druhim 50 ſtopow wot ſemje pſchijawjaſany. Ma tón najpředy direktať ſam poſtupi a pſchėńdže jón

tam a hem; potom kwny a Franz pschindže jemu napscheczivo. Wofrijedž so setlaschtaj. Franz lehnj so na powjas a direktar psches njeho pschesfoczi, potom džesche kóždy t druhemu kónzei dale. Czischina knjezesche, kaž by žyła była morwa była. Tola na jene dobo sta so nastrožliwy sakichit, ja kotrymž pať hnydom juskate wjekele flédowasche. Franz bě mjenujzj krótko psched dokonjenjom pucza po sđaczu wopaczny stup scžiniť a bě t padej pschischoť. Tola wosta t schiwej pravej nohu na powjasu wišajjo, a tať wišajjo czinjeseche t hlówu a t rukomaj wschelake kměščne pryšle. Sa khwilu postany, wróczy so a džesche na powjasu dele, kaž by na runym schpundowanju běžať. Tute powětrowske khumschty stachu so wschitke bjes poroka, a tež pschi tych, w kotrychž so najbbie hylnošč a móz wopokajowasche, bě Franz t mištrom. Seho czěko sđasche so želesne bycz, hdyž wón wulke želesne kule kaž lohke kulčički wyšofo do powětra mjetasche a je potom febi na khribjet abo na ruzj padacz dawasche.

Někotre hodžiny trajeseche tuta hra, a wschelake wofobu wustupichu t mjeńšim abo wjetšim pschypadom. Najwjetšchu khwalbu doby febi Franz a t hordej wjekełoscju stupi wón na powjas, kotryž bě 8 kóžow wot semje pschicžinjeny. Wón pschijwajsa drubi krótki powjas wokoło praveje nohi wysche kulfow, hdyž bě předy nohu derje samobalit, so powjas do nohi rěšacz njemóžeseche; potom pschijwajsa jón t napinanemu powjasu. Tež wokoło žiwota swajsa febi powjas a puščezji so potom t hlówu t semi wišajjo dele. Nětko podawachu jemu někotre wóšne kóla a te pschipowěšča febi na powjas wokoło žiwota. Potom wsa do kóždeje ruki czežku želesnu czežu a pocza so tam a hem czumpacz. Dha na jene dobo pschihladowarjo synť saktyšchachu, kotryž mějesche podobnošč na to, hdyž so něšto rošdrěje abo roštorhnye. Franz torhny t lěwej nohu a chzyšche ju na napinany powjas tyknyč, ale wono bě pschepošdže; — powjas, na kotrymž wišasche, so roštorhny a wón padže na kamjenje dele.

Tyřaz króč srudny sakichit sarža a t nim směšča so žadkawe Franzowe šakrowanje, kotremuž pať potom jeho bolostna žalosč scžěhowasche. Pomozne ruki wotewšachu jemu kóla a chzychu jeho na nosj stajicž, ale lěwa bě psches jene kólo rošražena. Prawa ruka bě wjazj króč slemjena a t prawym bokom hlówy bě tať njesbožownje na želesnu czežu padnyť, so mějesche žyť bol a prawe wóčžo jara franjene. Žalostna měščenža nasta. Hra bu šfóncžena.

Mjes pschihladowarjemi běšchtaj dwaj wojerštaj lěkarjei, jedny Němž, drubi Ruřa, kotrajž t pomozj pschistupischtaj. Najpriódzj chzyšchtaj jeho do jeho wobhudenja donjesč dacz, dokeľ pať běšche teřame khětro sđalene, wsa jeho wudowa Maruřka Moskrowa, khuda płokatnicža, do šwojeje makeje khěžki.

Wón bu t nej donjeřeny a pomoz so jemu pošliczi. Doľho wojowaschtej kmjercž a žiwjenje wo njeho, a ranowe šahorjenje jeho móžnje sapschija. Direktar poda wudomye někotre ruble, kotrež Franz hiščezje dostacz mějesche, pschindže kóždy tydžen juntrócž, so by so sa nim naprašchowať, a darjesche sa Franža něšto pjenjes, so by wudowa Maruřka najnušnišche sa njeho wobštaracz mohła. Seho wopyt sta so pschezo porěšcho a napošledku žyle wuwosta. Sa někotre měřazy wopušczzi Moskrowu a njespomni wjazj na Franža.

W měšče powjedasche so někotre dny w tych šwójbach, t kotrychž běchu šwědkojo pschi tutym njesbožu pódla byli, wo njesbožu kellerja, potom bu šabty. Senož lěkarjei jeho nje-wopušczzišchtaj, tež tehdom niž, hdyž wjedžišchtaj, so žanych pjenjes wjazj nima.

Šakle sa poť lěta bě Franz šahojeny. Ruřa bě derje, noha pať prořta šahojena. Prawe wóčžo bě žyle šhubit. Bohu a lěkarjomaj mějesche so džatowacz, so njebe tež druhe šhubit. —

Tola tež stara Maruřka njebudž šabty, pschetož wona wobštara wschitko, šchtož lěkarjei wufasaschtaj, hač nanajlěpje. Juntrócž bě šahorjenje lěweho wóčža tať wulke, so so bojeschtaj wo to šame a wošlepjenje Franža sa wěšte džeržeschtaj. Tola jich próžowanje t Wožej pomozu njebe podarmo.

(Pschichodnje dale.)

Njestaraj so!

Šwoje džěto šwěru haj!
 Bóh na twoje wušymanje
 Škadže šwoje žohnowanje,
 Modliš so: Deščez, škónzo baj.
 Duž so njestaraj!

Š wyšofoščzi pohladaj,
 Šdyž cze w duschi starosč tyšchi;
 „Mój Wótž šwoje džěczo šlyšchi!“
 Tať ty t dowěrjenjom praj.
 Duž so njestaraj!

Na to šwoju wěru štaj,
 Šo psches Šhrysta prawdošč, rany
 Wot Boha šj pschemodžany
 Na puczju psches cžahny kraj.
 Duž so njestaraj!

F.

Wschelake t bliska a t daloka.

* Šso škožujjo na rošwucžowanje na šerbskej hlównoj konfe-
 renzy prošj redaktor „Pomhaj Bóh“ hiščezje juntrócž najnalež-
 nišcho knjesow duchownych wo šobudžěfo sa „Pomhaj Bóh“,
 dokeľ móže so dalishe porjadne wukhadženje našeho šopjena
 jeno t tym wobšrucžicž, hdyž so jemu tež šobupomoz pošlicža.

* Na redaktora šu 4 škasanki dósčke sa šopjeno „Pomhaj Bóh“
 t rošštanju na našich šerbskich wojakow na bitwišchěžu. 1. augusta
 chzemy te škasane šopjena knjesam duchownym pschipóššacz. Duž
 prošymy, w bližšim cžaju hiščezje šbytkne škasanki redaktorej
 pschipóššacz.

* Šchtož so njeby sa móžno džeržako, je so štafo. Němřka
 podmóřka kóž je bjes šadžewanja t tworami wot němřšeho brjoha
 do Ameriki pschijěla. Wona je doľhe kruchi pod wodu jěla, wo-
 šebje nimo Šendželšjeje.

* Šo našchim žyťym wóžnym kraju je so w šandženym
 tydženju šberka sa potrebnych wójniškich jatych měla a tež
 w Wožich domach je so kollekta hromadžika. To je wěšče dobry
 škutť, kotryž mohť so hižom doľho šacz; pschetož nimale 2 lěče
 czi wobšj jeczi hižom sa nař cžěpja. Špominajmy wošebje na
 tych w Šibiriskej tradazyh. Šberka by hiščezje wjetšči wunosčť
 měla, hdyž njeby so w tym šamym tydženju, hdyž so njedželu
 kollekta w Wožich domach šbera, tež hromadženje darow po domach
 mělo. Šo tym je njedželřka kollekta cžěpika.

Zamolwity redaktor: J. Gólč.

Čiščěf a nakładnik: M. Šmolef.